

FIȘA DISCIPLINEI

Politici demografice și migrații internaționale

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UBB – Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Istorie modernă, arhivistică și etnologie
1.4 Domeniul de studii	Istorie și studii culturale
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Istoria și antropologia epocii moderne

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Politici demografice și migrații internaționale				
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Univ. Dr. Ioan BOLOVAN				
2.3 Titularul activităților de seminar	-----				
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	2.7 Regimul disciplinei

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care 2 curs		2 seminar	
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe Suport de curs și bibliografie					
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					
Tutoriat					
Examinări					
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					
3.8 Total ore pe semestru					
3.9 Numărul de credite		6			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> • Înscrierea la cursul de față este condiționată de parcurgerea unor cursuri și discipline din sfera socio-umană (studii la nivel licență în domeniile istorie, relații internaționale și studii europene, sociologie și asistență socială, teologie, etnologie, filosofie, comunicare și relații publice, jurnalism).
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> •

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> •
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> •

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Abilitatea de a valorifica informațiile statistico-demografice din diverse surse istorice • Analiza și compararea politicilor demografice și a mobilității populației • Procesarea documentelor cu conținut statistico-demografic
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea mecanismelor care influențează migrația populației din trecut și din prezent • Participarea activă la sensibilizarea semenilor față de problemele demografice actuale și viitoare (migrația, scăderea fertilității, îmbătrânirea demografică etc.)

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul urmărește introducerea studenților de la master în problematica politicilor de populație și migrațiilor internaționale din epocile modernă și contemporană. Cursul reconstituie modul în care statul modern și cel contemporan au elaborat instituții și mecanisme pentru dirijarea mobilității,
---------------------------------------	---

	evoluției și compoziției populației. Sunt expuse comparativ politicile demografice eminate de statele totalitare dar și de cele democratice, fiind prezentate atât măsurile pozitive cât și cele negative care au vizat regimul și comportamentul demografic din secolele XIX-XX.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Familiarizarea cu bibliografia specifică domeniului • Analiza critică a surselor statistice • Elaborarea unor studii și articole sintetice pe baza bibliografiei și a recensămintelor.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. <i>Politicile de populație. Probleme și noțiuni introductive</i>	Prelegerea intensificată, problematizarea	
2. <i>Evoluția politicilor demografice din antichitate până în epoca modernă</i>	Prelegerea intensificată, problematizarea	
3-4 <i>Politici și atitudini demografice în “secolul naționalităților”</i>	Prelegerea intensificată, problematizarea	
5. <i>Factorii care au influențat de-a lungul istoriei migrația populației.</i>	Prelegerea intensificată, problematizarea	
6-7. <i>Politicile demografice ale statelor democratice în perioada interbelică</i>	Prelegerea intensificată, problematizarea	
8. <i>Teoriile recente privind migrația</i>	Prelegerea intensificată, problematizarea	
9-10 <i>Politica demografică a regimurilor comuniste în a doua jumătate a secolului XX</i>	Prelegerea intensificată, problematizarea	
11-12. <i>Între democrație și intervenție: politici demografice în țările din afara sistemului comunist</i>	Prelegerea intensificată, problematizarea	
13-14. <i>Tendențe recente în evoluția migrației în Europa</i>	Prelegerea intensificată, problematizarea	

Bibliografie

1. *Istoria ideilor politice*, sub red. Evelyne Pisier, Timișoara, 2000
2. *Histoire des populations de l'Europe*, tome II-III, sous la direction de Jean-Pierre Bardet et Jacques Dupaquier, Paris, Fayard, 1999
3. William H. Mc Neill, *Population and Politics since 1750*, Charlottesville and London, 1990
4. Ion Mihăilescu, "Politici în domeniul populației și familiei", în vol. *Politici sociale în România în context european*, coord. Elena Zamfir, Cătălin Zamfir, București, 1998
5. Ioan Bolovan, "Aspecte privind relația politică-demografie în timpul regimului comunist din România", în *Arhiva Someșană*, seria a III-a, 2004, p. 285-294
6. Ioan Bolovan, Sorina Paula Bolovan "Inițiative românești privind problema schimbului de populație în primii ani ai celui de al doilea război mondial", în vol. *România și relațiile internaționale în secolul XX*, îngrijit de Liviu Țîrău și Virgiliu Țîrău, Ed. Clusium, Cluj-Napoca, 2000, p. 90-116
7. M.R. Marrus, *The Unwanted. European Refugees in the Twentieth Century*, New York-Oxford, 1985
8. M.S. Quine, *Population Politics in Twentieth Century Europe. Fascist Dictatorships and Liberal Democracies*, London and New York, 1996
9. A. Bell-Fialkoff, *Ethnic Cleansing*, New York, 1996
10. N.M. Naimark, *Ethnic Cleansing in Twentieth Century Europe*, Washington, 1998
11. D. Gherasim, *Schimbul de populație între state*, București, 1943
12. S. Selian, *Istoria unui genocid ignorat*, București, 1994
13. Raul Hilberg, *Exterminarea evreilor din Europa*, vol. I-II, București, 1997
14. Ruxandra Cesereanu, *Panopticum. Tortura politică în secolul XX*, Iași, 2001
15. Gail Kligman, *Politica duplicității. Controlul reproducerii în România în timpul lui Ceaușescu*, București, 2000
16. Maria Bucur, *Eugenie și modernizare în România interbelică*, Iași, 2005
17. C. Strikwerda, "Tides of Migration, Currents of History", în *International Review of Social History*, 44, 1999, p. 367-394
18. Antonio Ricci, "Main Trends in the International Migrations. Recent Developments of

the Migration Flows, in Italy and World-wide”, în vol. *Nationalisms identities and European enlargement. Case study on the 20th and the New Century*, ed. By A. Carteny and Giuseppe Motta, Cluj-Roma, 2004, p. 145-167

19. Stephen Castles, Miller Mark, *The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World*, Macmillan, London, 1993

20. David Held, Anthony McGrew, David Goldblatt, Jonathan Perraton, *Transformări globale. Politică, economie și cultură*, Iași, Ed. Polirom, 2004

21. Paul Hirst, Grahame Thompson, *Globalizarea sub semnul întrebării. Economia internațională și posibilități de guvernare*, București, Ed. Trei, 2002.

22. Ghebrea, Georgeta, *Regimul social-politic și viața privată. Familia și politica familială în România*, București, Ed. Universității din București, 2000, 192 p.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Măsuri incitative, limitative, regulative; teoria recompenselor și pedepselor	Dezbaterea, Brainstorming	
2. Extindere, expansiune și control demografic; „explozia albă”	Dezbaterea, Brainstorming	
3-4. Darwinism social, eugenie, modernizarea comportamentului demografic	Dezbaterea, Brainstorming	
5-6. Intervenționism și planificare demografică, controlul reproducerii; represiune	Brainstorming, demonstrația	
7-8. State multinaționale și omogenizare etnică; „imperialism demografic	Simularea, Brainstorming	
9-10. Genocid	Dezbaterea, Brainstorming	
11-12. Holocaustul	Dezbaterea, Brainstorming	
13-14. Transferul și schimbul de populație, deportările și expulzările în masă ; Politici comunitare, politici imigraționiste	Dezbaterea, Brainstorming	
Bibliografie Cea precizată la curs		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este coroborat cu așteptarea celor ce au în gestiune problemele demografice actuale, ale beneficiarilor educației pentru eficientizarea învățării active

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen	Test scris	25%
	Parțial	Test scris	25%
10.5 Seminar/laborator	Intervenții active la teme discutate		25%
	Elaborare referat științific		25%
10.6 Standard minim de performanță			
•			